היחידה למצוינות
וחדשנות בהוראה

ספטמבר 2024

הנגשת חומרי הלימוד וההוראה
לקראת שנת הלימודים תשפ"ה

ההוראה המשולבת (מקוון ופיזי) בשנה"ל הקרובה מחייבת אותנו להנגשת חומרי הלימוד כולל פירוט דרכי ההנגשה בסילבוס הקורס.

המסמך שלפניכם מבקש לרכז החלטות, מידע והמלצות בהתייחס להנגשת חומרי הלימוד וההוראה משנת הלימודים תשפ"ה ואילך.

המסמך נבנה תוך היוועצות רחבה ובעזרתם של גורמים מקצועיים במכללה על מנת שיוכל להיות לשמש לכם כלי עזר בתכנון והפעלת ההוראה אתכן/ם באופן מיטבי (פרונטאלית ומקוונת כאחד).

מסמך זה, עיקרו לקורסים שאינם מעשיים, יישומיים, מעבדתיים, סמינרים, הכשרות, פרקטיקום וכיוצ"ב. אלו צריכים לקבל התייחסות פרטנית אחרת על ידי מרצה הקורס.

המסמך מתווסף לפעילויות הדיקנאט בכל הנוגע לחונכויות, מרתונים וכיוצ"ב. המסמך אינו מבטל או סותר פתרונות קיימים נוספים כגון מתווה ההקלות, צמצום חומר לבחינה/ הערכה חלופית למבחן ועוד. מסמך זה יפורסם באתר האינטרנט של המכללה ויהיה זמין לסגל האקדמי, לסגל המינהלי ולסטודנטים.

הנגשה מתייחסת ליצירת תנאים המאפשרים לכלל הסטודנטים להשתתף באופן מיטבי בלמידה ובפעילויות אקדמיות אחרות. הנגשה כוללת, בין היתר, את התאמת הסביבה הפיזית, החומר הלימודי, אמצעי הלמידה, והדרכים להערכת הידע כך שיהיו מותאמים למגוון סטודנטים, בפרט בתקופות אי ודאות כמו המצב הנוכחי.

כל מרצה מצופה להעמיד אתר קורס כשהוא מאורגן, מסודר ובהיר (ממליצים לחשוב מנקודת מבטם של הסטודנטים.ות). על האתר להיות מלווה בהנחיות קצרות ובהירות לתהליכי הלמידה וכן צריך להופיע בו פרסום שעת קבלה של המרצה ודרכי קשר.

היחידה למצוינות וחדשנות בהוראה

תל-חי המכללה האקדמית

לכל שיעור יש לוודא כי קיימות **שתי דרכי הנגשה** –
לפחות אחת מכל רשימה (רשימת מינימום + רשימת הרחבה) המופיעות להלן **ולוודא כי דרכי ההנגשה שנבחרו מופיעות, באופן ברור, בסילבוס**:

רשימת מינימום	רשימת הרחבה
הקלטת שיעור והעלאתו למוודל	חוברת קורס דיגיטלית - מוזמנים להיעזר ביחידה למצוינות וחדשנות בהוראה - ספר קורס | תל-חי(telhai.ac.il)
העלאת מאמרים רלוונטיים לאתר	להכין תקציר לכל שיעור הכולל את הנקודות המרכזיות
פתיחת זום בעת השיעור – זום אקטיבי/ פאסיבי	סיכום מפגש כתוב (ניתן גם להפעיל את הסטודנטים בתורנות- "מחברת קורס שיתופית") - ממליצים לבנות תבנית
העלאת מצגת השיעור	הקלטות קצרות של מקטעים מרכזיים שמכין המרצה מראש (בשילוב מצגת/בלי מצגת)- ניתן להקליט בזום את השיעור ולערוך. ניתן להיעזר ביחידה למצוינות וחדשנות בהוראה לצורך צילום מראש של כל היחידות או רק לצורך עריכה
	הקלטת פודקאסטים- ניתן להיעזר ביחידה למצוינות וחדשות בהוראה
	יחידות "בחן את עצמך" לבחינת הבנה עצמית של הלומד עם תשובות נלוות (אוטומטית לתשובה) יצירת בוחן - צעדים ראשונים | תל-חי(telhai.ac.il)
	שילוב יחידות בודדות דיגיטלית/קורס חלופי (אפשר גם ממוסדות אחרים/ קמפוס IL) למידה בהכוונה עצמית) והצצה לאתר קמפוס | (IL-תל-חי (telhai.ac.il)
	להכין מספר שיעורים באופן א-סינכרוני. מפורסם באתר היחידה - מדריך לבניית קורס מקוון דיגיטלי.docx - Google Docs
	שיעורי השלמה (אישיים או קבוצתיים)
	"שיעור פרטי"/"קבוצתי"- לדוגמא, המרצה/מתרגל מקיים שיעורי השלמה למילואימניקים בצורה מרוכזת
	הנחייה אישית/ קבוצתית (על ידי מרצה הקורס)
	נקודת יעץ חמה (מתרגל/מרצה)- זמינות ONLINE בזמן נתון וקבוע מראש
	לייצר קבוצת סטודנטים מהקורס שילמדו סטודנטים שנעדרו
	'חלוקת קשב' בביתה. לדוגמא, מתן מטלה ליושבים בביתה לאחר שיח ראשוני מעמיק ואז הפניית קשב של המרצה אל המשתתפים בזום

*** *מה **אינו נחשב בבחינת הנגשה** (לדוגמא, רק העלאה של המצגות לאתר המוודל, או רק הקלטה של ההרצאה). מקרים שהם בבחינת פתרונות טובים אך אינם בבחינת הנגשה כגון, שכפול קורסים מסיבות שונות (אחוז נכשלים גבוה, משרתי מילואים). לחילופין, מקרים שהם בבחינת הגדרת סוג הקורס אך אינם מעידים על הנגשה. לדוגמא, קורס מקוון סנכרוני, קורסים מרוכזים.*

היחידה למצוינות
וחדשנות בהוראה

אנו מבקשים את תשומת הלב לדגשים מיחידת הנגישות של המכללה, העושה מאמצים לתת מענה לבעלי צרכים מיוחדים.

מרוכזות כאן מס' נקודות או דגשים להנגשה בלמידה מקוונת שרלוונטיות לכל סוגי המוגבלות:

- להקפיד על סביבה שקטה ללא רעשים
- להקפיד על רקע אחיד ככל שניתן. עדיפות לרקע בהיר שלא לבן. סביבה נטולת גירויים ככל שניתן.
- חולצה בצבע אחיד, רצוי כהה ללא כיתובים או תמונות.
- להימנע ממיקרופונים "מדונה" שמסתיר את השפתיים (כבדי שמיעה עושים שימוש בקריאת שפתיים)
- השתקת משתתפים ומתן אפשרות לדובר אחד
- להשתדל לדבר אל המצלמה (לטובת כבדי שמיעה שעושים שימוש בקריאת שפתיים)
- לדבר בקצב נוח, לא מהיר .שפה פשוטה והגיה ברורה ומותאמת
- תאורה קדמית ואחורית למניעת צללים על הפנים
- בהצגת מצגות יש להקפיד שלא תהיה עמוסה. במידה ומצורפים תמונות יש לתאר את התמונה. מומלץ ללוות תיאור גרפי בתיאור מילולי בשפה ברורה ומובנת (פישוט לשוני), לצד מונחים מקצועיים.
- הקרנת סרט - יש להשתדל שיהיה עם כתוביות. במידה ואין יש לשקול דרכים חלופיות למידע.
- יש להפעיל הגדרת כתוביות בזום בכניסה למפגש:

1. המרצה לוחץ על החץ לצד Show Captions ובוחר את שפת המפגש:

2. לוחץ על "Show Captions"
3. גם הסטודנט.ית תראה בסרגל הכלים למטה את האפשרות להפעלת הכתוביות "Show Captions"

ברגע שהמרצה יתחיל לדבר ושניהם יפעילו את הכתוביות, הכתוביות יוצגו על המסך.

היחידה למצוינות
וחדשנות בהוראה

הנגשת חומרי למידה המועברים בכתב:

- גופן – יש להשתמש בפונטים פשוטים כגון אריאל בגודל 12. במצגת בגודל 24 ומעלה. יש להימנע מפונטים מעוצבים.
- כותרות- להקפיד על סימון כותרת ראשית ועל כותרות משנה לפסקאות השונות. הגדרת כותרת מסייעת לסטודנט.ית ליקויי ראייה להתמצאות במסמך.
- עימוד או כיווניות – השתדל.י העמדה ויישור לימין או לשמאל בהתאם לשפה
- תמונות וגרפים – יש להוסיף תיאור טקסטואלי המתאר כל תמונה.
- ניגודיות – הקפד על ניגודיות הטקסט מול הרקע- צבע פונטים כהה על רקע בהיר כמו שחור על גבי לבן. להימנע משימוש במאפייני גופנים למשל, מודגש ונטוי מכיוון שקוראי מסך לא יתייחסו לכך. קו תחתי מציין קישורים לאתרי אינטרנט, יש להימנע מכך או להגדיש בבולד דברים חשובים.
- בדיקת נגישות של מסמך – לחץ בתפריט העליון סקירה > בדוק נגישות ובהתאם להערות והסברים מומלץ לתקן את הנדרש תיקון

אנו מעודדים אתכן/ם לעמוד בקשר ישיר ורציף עם ראשי התוכניות והדיקנים וכמובן להשתמש בשירותי היחידה למצוינות וחדשנות בהוראה ולהשתתף במגוון הסדנאות וההכשרות שהיחידה מציעה.

במהלך חודש ספטמבר יתקיימו ריטריטים פדגוגיים לחברות וחברי הסגל. אנו ממליצים לכן/ם להירשם לימים אלו, להגיע ולהיעזר בהכנת אתרי הקורס באנשי היחידה.

הריטריטים יעסקו בהנגשה ובהוראת מיומנויות.

אנו מבקשים לאחל שנת לימודים פורייה, שקטה ובטוחה לכולם/ן,

פרופ' אליעזר שלו	ד"ר שרון לינק
נשיא	סמנכ"ל מינהל אקדמי